

Η ΠΑΛΙΑ ΑΘΗΝΑ ΣΑΝΑΖΗ
Ραδιοφωνική έκπομπή δια
τὴν 22 'Ιουνίου 1969

Συνομιλία αρ. 24.

Τὴν ἐκπομπὴν παρουσιάζουν
ὁ ΚΩΣΤΑΣ ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ καὶ ὁ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ •

Τραγούδι : ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γιάγκο τό ξέρεις πὺς ἔχομε μερικὰ χρέη ἀπέναντι τῶν ἀκροατῶν
μας ; Τούς ἔχομε τάξει ὀρισμένα πράγματα πού δέν τὰ κρατήσαμε
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ξέρω τί ἐννοεῖς. Τὴν προπερασμένη Κυριακὴ, μιλούσαμε γιὰ τὴν
κοσμικὴ ζωὴ καὶ κίνησι τοῦ Νέου Φαλήρου καὶ εἶχαμε ὑποσχεθεῖ
νά συνεχίσουμε.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ " Ἄς συνεχίσουμε λοιπόν. Τό Νέο Φάληρο ἐπὶ τριάντα χρόνια κρά-
τησε τὰ σηκίπτρα τῆς καλοκαιρινῆς κοσμικῆς κινήσεως. Πρῶτα πρῶτα
ἔξω ἀπὸ τὰ τρία ἀκροάματα πού ὑπῆρχαν ἐκεῖ, τό θέατρο τοῦ
Νέου Φαλήρου...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ " Ὅπου παίζανε πάντα ξένοι θίασοι, Γαλλικὴ 'Οπερέττα ἢ 'Ιταλι-
κὸ Μελοδράμα ὅπως εἶπαμε, ὑπῆρχε καὶ ἡ Ταραντέλλα, ἑλαφρὸ μου-
σικὸ θέαμα, μέ νούμερα, τραγούδια, ἀτραξιὸν ἀκροβατικῆς καὶ
χορευτικῆς καὶ ὑπῆρχε καὶ ἡ μπάντα πού ἔπαιζε στό περίπτερο,
τό περίφημο κιόσκι...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα. " Ἐξω λοιπόν ἀπ' αὐτά, ὑπῆρχαν δύο μεγάλα ξενοσοχεῖα,
τό περίφημο 'Αιταῖον, μεγαλοπρεπέστατο κτίριο μέ μεγάλα σαλό-
~~μπάντα~~ νια γιὰ δεξιώσεις, γεύματα καὶ χορούς καὶ τό Ξενοδοχεῖον
τοῦ Σταθμοῦ, πολυτελέστατο κι' αὐτό, ὅπου ἔμεναν τό καλοκαίρι
εὐπορες ἀθηναϊκῆς οἰκογένειας καὶ κυρίως πλούσιες οἰκογένειας
ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ " Ἐλεγεσ πρό ἡμερῶν ὅτι τό Νέο Φάληρο εἶχε ζούρ φίξ : Τρίτη -
Πέμπτη καὶ Σάββατο... 'Εκατοντάδες, χιλιάδες ἴσως κατεβαίνανε
οἱ ἀθηναῖοι στό Φάληρο...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πρόσεξε όμως κάτι. Κατεβαίνανε όχι τόσο τήν δροσιά του θαλήρου πού τούς έκανε νά ξεχνούν τήν κάψα τής 'Αθήνας, μά κυρίως από τήν ανάγκη τής κοσμικής επίδειξης... Όλες οι κομψές αθηναίτες προσπαθούσανε νά κάνουνε επίδειξι φορεμάτων καί καπέλων. Κυρίως τά καπέλλα ήτανε εκείνα πού ένδιέφεραν... Βέβαια καί τά φορέματα ~~αλλά~~ πού είχαν νά παρουσιάσουν οι μεγάλες μοδίστρες τής έποχής, ή Φιλδισάνου, ή Παπαστεφάνου, ή Τσαμαδοῦ μά καί τά καπέλλα του διασήμου καπελλά τής έποχής, του Σωκράτη, πού είχε κάνει τό έλληνικώτατο όνομά του, γαλλικό : Σέ Σοκράτ'...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καταλαβαίνω ότι τό Νέο θαλήρο γινότανε αφορμή κοσμικής επίδειξης, μά αφού τήν έποχή εκείνη δέν υπήρχε απόμη αυτοκίνητο, άναγκαστικά τό Νέο θαλήρο ήτανε ή μόνη διέξοδος των 'Αθηναίων για λίγη δροσιά στην κάψα του καλοκαιριού.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί τί διέξοδος ! 'Ανθρωποθάλασσα πραγματική έκανε άτέλειωτες βόλτες στην παραλία του Νέου θαλήρου, ένώ στά τραπεζάνια του ζαχαροπλαστείου θά ήτανε καθισμένα τουλάχιστον δυό μέ τρεις χιλιάδες άτομα. Καί υπήρχε κι' ένα τραπέζι χαρακτηριστικό μέ μόνιμους πελάτες : ^{Ένα} ~~ένα~~ τραπέζι, χωμένο σε μία γωνιά του ξενοδοχείου, μέ τακτικούς πελάτες μία συντροφιά δημοσιογραφική καί λογοτεχνική : Γεώργιος Σουρής, Παύλος Νιρβάνας, Γεώργιος Δροσίνης. Καί άπ' αυτό τό τραπέζι έγραφε ο Σουρής τούς στίχους πού θά διαβάσης τώρα, Γιαγιο.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ (Διαβάζει) Είς του θαλήρου κάθομαι μονάχος τ' άπρογιάλι
Τήν ύπιστη τήν θάλασσα κοιτάζω πέρα πέρα
κι' άμέσως τό καπέλλο μου, πετώ άπ' τό κεφάλι
για ν' αναπνεύσω, καθαρόν, τής θάλασσας άέρα !
Τό πέλαγος ! 'Ω τί δροσιά ! Μόνον έδω ή σκόνη
τά μάτια δέν στραβώνει !

'Ο ήλιος κατακόκκινος στην δύσι του κατέβη
καί τό φεγγάρι τρέχοντας στους ούρανούς, θωρῶ

ἀργυρωμένη ἡ θάλασσα, ἐδῶ κι' ἐκεῖ σαλεύει
καί μοιάζει αὐτό τό κούνημα, σάν φίδι ἀργυρό.
Δέν ξέρω ἡ παραβολή αὐτή πῶς σᾶς ἐφάνη,
ἀλλά κι' ἂν δέν σᾶς αρεσε, γιά μέ τό ἴδιο κάνει...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κάθε τέταρτο τῆς ὥρας ἀκουγότανε ὁ ἠλεκτρικός πού ἐρχότανε
ἀπό τήν Ἀθήνα. Ὅλα τᾶ βλέμματα τότε ἐστρέφοντο πρὸς τήν ἀπο-
βάθρα τοῦ Σταθμοῦ, γιά νά ἴδουν ποιοί ἦτανε οἱ νεοερχόμενοι.
Καί μερικοί πού γνωρίζανε πρόσωπα καί ὄνόματα πληροφοροῦσανε
τούς ἄλλους : Νά, νά... αὐτή μέ τᾶ ρόζ... ἡ κόρη τοῦ καθηγη-
τοῦ τοῦ Πανεπιστημίου ἡ Ἀθηνᾶ Πολυγένους...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Αὐτή εἶναι ; Καλλονή πραγματική.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καλλονή δέν θά πῆ τίποτε...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Κι' αὐτές οἱ τρεῖς Χάριτες ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καλά τίς εἶπες τρεῖς Χάριτες. Εἶναι οἱ κόρες τοῦ Καμπᾶ. Ἡ
Ντόλλα, ἡ Φανή κι' ἡ Ἐλενίτσα. Ἀπό τίς αἰεὶ πρῶτες τῆς Ἀθή-
νας στήν ὀμορφιά καί στήν προίκα !

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Νά καί ἄλλες δυό κοῦκλες πραγματιέες... Ποιές νά 'ναι ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αὐτές οἱ δυό ; Τό ἀγοτάραχο.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τί ἀγοτάραχο ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἔτσι τίς ἔχουν βγάλει. Εἶναι οἱ δυό κόρες τοῦ Δημήτρη Κορομη-
λά : Ἡ Μαρία καί ἡ Χριστίνα... Νά καί ἡ Ναντίνα Σλημαν, ἕλλη
καλλονή. Κι' ἐνῶ ἐξακολουθοῦσε ὁ ~~αἰεὶ~~ ἠλεκτρικός σιδηρόδρομος
νά βγάζη ἀπό τᾶ βαγόνια του κύματα τίς ὀμορφες τῆς Ἀθήνας
καί τοῦ Πειραιῶς, ἡ μουσική στό κιόσκι, ἀπέναντι στοῦ ξενοδο-
χεῖο τοῦ Σταθμοῦ, ἔπαιζε πό-πουυρὶ ἀπό διάφορες ὀπερέττες
καί καμμιά φορά ἀπό τήν ἐλληνική ὀπερέττα - τήν πρώτη - τήν
Περουζέ, τοῦ Σακελλαρίδη.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί δικαίως ἔπαιζε τήν Περουζέ, γιατί ἕνα τραγούδι τῆς εἶχε
γίνει δημοφιλέστατο. Εἶ μᾶς τό θυμίσῃ τώρα ἡ φίλη μας καί
συνεργάτις Κλειώ Δενάρδου.

ΚΑΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ

Νεράϊδα του γιαιλού - τά δίχτυα τ' άργυρα
 άπλώνει μυστικά - νά πιάση τόν ψαρρά
 τό ξένουαστο παιδί - πού μόνο τραγουδε
 πέρα στήν έκρη στ' άκρογιάλι - κατω στά νερά.

Καί θέλει γλυκά νά τόν σύρη
 καί μέσα στ ο κΐμα νά γείρη
 στήν θάλασσα μέσα βαθειά
 στήν άγκαλιά της ή Νεράϊδα ή Ξανθειά.

Μά έπει πού τόν τραβῆ - στήν έκρη στόν γιαιλό
 τόν τΐλιγα άργά - στό κΐμα τ' άπαλό
 τυλίγεται ή κλωστή - καί πιάνεται μ' αΐτή
 καί μέσ' τά δίχτυα μπλέκεται μαζί μέ τόν ψαρρά !

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Λέγαμε πρίν από λίγο Γιάγκο, γιά τίς τρεις χάριτες τίς κό-
 ρες του βιομηχάνου Καμπά. "Όμως είχαμε άλλες τρεις χάριτες
 τίς κόρες του Σταθάτου : Τήν Νόρα, τήν Λένα καί τήν Σοφία.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Ποιές ήτανε έραγε οί ωραιότερες ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Οί γνώμες ήτανε διχασμένες. "Άλλοι άθηναΐοι προτιμούσαν
 τίς κόρες του Καμπά, έλλοι πάλι τίς κόρες του Σταθάτου.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

"Έτσι, χωρίς νά γίνονται τότε καλλιστεΐα, γινότανε ένας
 κρυφός καί μυστικός διαγωνισμός καλλονής .

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Καί νά 'τανε μόνο αΐτές ; 'Ενατοντάδες οί όμορφιές της
 'Αθήνας τόσο πού ό γνωστός ποιητής της έποχής, ό 'Αχιλλεύς
 Νέης, μέ τά μακρυά μαλλιά, τό μυτερό μουσι καί τήν καφέ
 ρεντινγκότα, πού άνέμιζε όταν ό Νέης περνούσε βιαστικός,

έγραφε : Δέν γράφω πλέον γι' 'Αθηναΐες
 γιατί είναι όλες τόσο ωραίες
 πού δέν φῶ τολμῶ νά ζωγραφίσω
 έλλην έδῶ κι' έλλη ν' άφήσω...
 Τί καλλονές καί τί συλφίδες
 οί άθηναΐες μου, οί 'Αττίδες !

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Γιά τά μπάνια του Νέου Θαλήρου δέν είπαμε άνόμη τίποτε. "Έχω
 άνούσει πώς ήτανε χωριστά τά γυναικεΐα λουτρά από τ' άνδρική.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βέβαια χωριστά και σε μεγάλη ~~απ~~ απόστασι μάλιστα. Και τά έχω-
ριζε ή περίφημη εξέδρα. Πολλές φορές γινόντουσαν απόπειρες
νά κολυμπήση κανέναν τολμηρός άνδρας προς τά γυναικετα λουτρά
μα υπήρχε ακοίμητος σιοπός, ή βάρικα του λιμεναρχείου Πειραιώς
πού επέβλεπε...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Και άνακαλούσε τόν τολμητρία στην τάξι και τόν έστελνε στην
βάσι του.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ ~~Πολλά~~ Πολλά κωμικά έπεισόδια είχαν δημιουργηθει από την κα-
τάστασι αυτή, μά τό πιο κωμικό ήγινε στα 1914, όταν από ~~απ~~
την ~~απ~~ βάρικα του λιμεναρχείου, έπεσημάνθη ένας κολυμβητής μέ
μισό μουστάκι...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Μέ μισό μουστάκι ; Πως ήγινε αυτό ; Του είχανε φάει τό άλλο
μισό τά φάρια ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Οχι. 'Απλούστατα ήτανε γυναίκα ό κολυμβητής, μία γυναίκα πού
είχε δώσει ραντεβου μέ τόν έκλεκτό της στην εξέδρα. Θα κολυμ-
πουσε αυτός υπό τά άνδρικά μπάνια στην εξέδρα και εκείνη από
τά γυναικετα στην άλλη πλευρά της εξέδρας. "Ομως τό λιμεναρ-
χετο άπηγόρευε στις γυναίκες νά φτάσουν στην εξέδρα. 'Εκείνη
ή πονηρή, κόλλησε ένα μουστάκι στό άνω χειλος και ξεκίνησε
προσέχοντας νά μήν βρέξη τό μουστάκι της και ξεκολλήση. ~~Καταλαβαίνω~~

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καταλαβαίνω. Μ'όλη της την προσοχή δέν θα μπόρεσε ν'άποφύγη
τό βρέξιμο και τό μισό μουστάκι ξεκόλλησε... Πολύ ώρατο.
Τί επέγινε ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Όταν ή βάρικα του λιμεναρχείου πλησίασε τόν κολυμβητή μέ τό
μισό μουστάκι, άντελήφθη ότι ό κολυμβητής δέν φορούσε περισι-
λίδα λουτρικήν, αλλά όλόκληρο κοστούμι μπάνιου, όχι μαγιό
βέβαια, γιατί μαγιό δέν φορούσαν τότε οι γυναίκες, όλόκληρο
κοστούμι μπάνιου, μέ μπλουζα, πανταλόνι έως κάτω από τά γό-
νατα, μανίκια κοντά και στολισμένα μέ δαντέλλες...

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Μέ άλλα λόγια τό λουτρικό ντύσιμο τής γυναίκας ήτανε άρνετά πολύπλοκο άφου ήήαιτουσε όλόκληρο κοστούμι...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μόνο κοστούμι ; Γύρω στά 1900, ποιά γυναίκα τολμούσε νά πάρη στήν θάλασσα γιά μπάνιο άν δέν είχε μαυρες κάλτσες και λευκά λινά παπουτσάκια μέ άσπρες κορδέλλες... πού νά δένωνται χιαστί και σταυροδειώς γύρω άπο τίς μαυρες κάλτσες ; Είναί γνωστή ή ιστορία τής ντεμουαζέλλας του 1900 πού κατέβηκε στό Νέο Θάλληρο γιά μπάνιο και δέν έκανε λουτρό, γιατί είχε ξεχάσει νά πάρη μαζί της μαυρες κάλτσες...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Όμως άπό τό Νέο Θάλληρο μέ τίς μεγάλες του δόξες, δέν έχει μένει σήμερα τίποτε πιά. Ούτε τό θέατρο πού γκρεμίστηκε πέ- ρσει, ούτε ή έξέδρα, ούτε τά μπάνια, ούτε τό μεγάλοξενοδοχετο του σταθμού, ούτε τό ξενοδοχετο 'Αιταίου, όπως μου είπες.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Έχει μένει κ'ε'τ'ι... Κάτι πού έλπίζω νά μήν τό κατεδαφι- σουν γιατί είναι τό μόνο μνημείο τής δόξας του Θαλήρου.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τί έχει μένει ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Αν περάσης καμμιά φορά άπ'έκει, θά ίδης πολύ κοντά στήν πα- ραλία ένα παλαιό κτίριο, ιδιόρρυθμο κτίσμα, μέ δυό μικρά περι- στύλια δεξιά και άριστερά.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τώρα πού μου τό λές, νομίζω πώς τό έχω προσέξει. Τί ήτανε αυτό ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δόξα του Θαλήρου και γενικώτερα δόξα τής νεωτέρας 'Ελλάδος.
- "Εχεις άκούσει ποτέ γιά τόν 'όδηγό Μαγειρικής του Τσελεμεντέ ;
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ "Ε πως όχι ; Είναί γνωστός ό όδηγός μαγειρικής Τσελεμεντέ.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αυτό λοιπόν τό κτίριο, μέ τά δυό περιστύλια, είναι τό περίφη- μο έστιατόριο του Τσελεμεντέ. 'Εμει κατεβαίνανε οι καλοφαγάδες γιά νά βροθνε καλό φαγητό... Και έκει έπέισθη ό γυιός του Τσελεμεντέ, νά συντάξη τόν περίφημο όδηγό του τής μαγειρικής.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τότε είναι πραγματικό μνημείο αυτό τό μικρό κτίριο.

his program aimed
to guide students

the program
to be in line with
the school's

mission and vision

It is a goal of the program to

provide a high quality education

for all students and to

prepare them for the future

=

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν τό ξέρει ό κόσμος καί κανείς δέν τό προσέχει. Κι' όμως έμει έχουν δοθεί τά μεγαλύτερα γεύματα, απόμη καί έπίσημα διπλωματικά γεύματα. Καί πολλές φορές τύχαινε, ένώ γευματί ζανε έπίσημα πρόσωπα στήν παραλία, λίγο πιο πέρα νά περνά μιά βάρια μέ κανταδόρους πού νά τραγουδοϋν τό περίφημο τραγουδι τής έποχής : Δέν τό 'λπιζα...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Δέν τό 'λπιζα... αλήθεια παληό καί λησμονημ'νο τραγουδι. 'Αξιζει τόν κόπο νά τό θυμηθοϋμε έλλη μιά φορέ. 'Η κλειώ θά μάς θά τραγουδήση...
- ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (Μέ συνοδεία πιάνου) Δέν τό 'λπιζα κ. τ. λ. κ. τ. λ.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μιά καί μιλάμε για τό Νέο Φάληρο Γιάγιο, αξίζει ν'αναφέρωμε καί μιά ιστορική επέτειο... Φέτος, στά 1969, συμπληρώνοντ άκριβώς ένατό χρόνια πού λειτουργεί ό σιδηρόδρομος 'Αθηνών "ειραιώς, ό όποϊος έκανε τό καρθενικό του ταξίδι στά 1869.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 'Ακριβώς πριν ένατό χρόνια γιατί τό πρώτο ταξίδι τοϋ σιδηρόδρομου πού ήτανε άτμοκίνητος στήν άρχή, έγινε νομίζω στις 23 Φεβρουαρίου 1869. Βλέπεις πού θυμάμαι καί τήν ήμερομηνία.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ιστορική ήμέρα δια τάς 'Αθήνας, όπως έγραφαν τότε οι έφημερίδες τής έποχής, ή σημερινή κατά τήν όποιαν θά άρχίση νά λειτουργή ό σιδηροϋς όρδός.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Ετσι λεγότανε τότε : Σιδηροϋς όρδός : Καταλαβαίνω. Οί έλληνες είχανε μεταφράσει επί λέξει τό γαλλικό : Σεμέν ντέ φέρ. Τά είσιτήρια :
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ακριβούτσινα Γιάγιο για τήν έποχή τους. Πρώτη θέσις για τόν Πειραιά μία δραχμή μετ'έπιστροφής, δευτέρα θέσις έβδομηντα πέντε λεπτά καί τρίτη θέσις πενήντα λεπτά πάντα μέ έπιστροφή. Οί άθηναϊοι δέν χρησιμοποιούσανε τήν φράσι μέ έπιστροφή, αλλά τήν σχετική γαλλική φράσι : Αλλέ ρετούρ. Καί είναι γνωστόν ότι ένας δήμαρχος τοϋ Πειραιώς πού δέν ήξερε ό άνθρωπος γαλ-

λιανά, άκουγε τούς άλλους νά ζητάνε άλλέ ρετούρ καί νομίζοντας ότι έτσι λέγεται τό είσιτήριο, έζήτησε ■ Ένα άλλέ ρετούρ μετ έπιστροφής...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ "Όπως δήποτε έγώ βρίσκω ■ πώς ήτανε άκριβό τό είσιτήριο έκατό χρόνια πριν : μιá δραχμή. Γι' αυτό φαίνεται ότι ο Παάμπης "Αννινος ο γνωστός εύθυμογράφος της ~~έποχής~~ προπερασμένης γεννεάς είχε γράψει τό περίφημο τετράστιχό του :

Είχε ένα τάλληρο - πήγα καί στό θάλληρο

είδα καί τήν θάλασσα - κρέμα πού τό χάλασα !

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τό πρώτο ταξίδι του σιδηροδρόμου 'Αθηνών Πειραιώς έχει αφήσει έποχή. 'Ο σταθμός δέν ήτανε τότε στήν πλατεία 'Ομονοίας αλλά στό θησεΐον. 'Η άμαξοστοιχία σηματοστολισμένη καί τά βαγόνια όλα καταπράσινα μέ γιρλάντες από μυρσίνες καί δάφνες... Όλοι οί έπίσημοι ήτανε προσκαλεσμένοι. Νά καλύτερα νά διαβάσης μιá περιγραφή από τήν έφημερίδα " Δ Ι Ω Ν " της έποχής εκείνης.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ 'Η άτμομηχανή θά έσυρε έννέα άμάξας. 'Η πρώτη άμαξα ήτο προωρισμένη διά τούς έπισήμους, τό 'Υπουργικόν Συμβούλλον καί τό Διπλωματικόν Σώμα. Αί έτεροι οκτώ άμαξαι ήσαν διά τό κοινόν.

Είς αυτές είσήλθον πολλά οίκογένειαι καί πλείστοι έτεροι υπέρ τούς εξακοσίους καί εύθέως ή άτμάμαξα έκίνησε σύρουσα μετ' εύχερείας τάς έννέα άμάξας καθέ μέ τούς επ' αυτών έπιβάτες. Διήνυσε δέ τήν όδόν Πειραιώς είς λεπτά δεκαπέντε διά τήν κάθοδον καί λεπτά δεκαοκτώ διά τήν άνοδον. 'Ηδύνατο νά κατέλθη καί νά ανέλθη είς όλιγώτερον χρονικόν διάστημα, πλην ό διευθυντής ένόμισε καλόν νά μή δώση μεγάλην δύναμιν είς τήν άτμομηχανήν...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Σκέφου λοιπόν Γιάγκο, ότι έκατό χρόνια πριν έθεωρούσανε οί 'Αθηναίοι γεγονός τό σιδηροδρομικό ταξίδι ως τήν Πειραιά καί σήμερα δέν είμαστε βέβαια έν δέν θά πῶμε του χρόνου νά κάνωμε διανομές στό θεγγάρι...

- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Ὅπως θὰ ἦτανε φυσικό κι' ἐπόμενο, αὐτός ὁ σιδηρόδρομος Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, πού θὰ ἦτανε ὁ πρῶτος σιδηρόδρομος στήν Ἑλλάδα, θὰ εἶχε τεράστια ἀπήχησι στόν λαό.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καταπληκτική ἀπήχησι. Ἀρκεῖ νά σοῦ πῶ ὅτι τὰ παιδιὰ στίς γειτονιές ἔπαιζαν διδερμόδρομο. Κι' ἔχομε μιὰ περίεργη μαρτυρία ἐνός ἀνωνύμου χρονογράφου τῆς ἐποχῆς πού ἂν θέλης διάβασέ την.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Κοινωνικά καταστροφά. Εἶναι μοιραῖον ἐκείνη ἀσθένεια καὶνοτομίας νά ἐπιφέρει καί κοινωνικάς καταστροφάς. Τὰ παιδιὰ εἰς τὰς συνουσίας τῆς πρωτεύουσας παίζουν τόθ σιδηρόδρομον. Καί τοῦτο μὲν δέ θὰ ἦτο ὀλέθριον, ἐάν τό μαιράκιον τό προσποιούμενον τήν σύρουσαν τὰς ἀμάξας ἀτμομηχανήν, δέν ἤθελε νά μιμηθῇ πλήρως τήν ἀτμάμαξον καί νά ἔχη εἰς τὰ χεῖλη του ἀνημμένον σιγάρον διὰ νά κ α π ν ἰ ζ ῆ ὡς ἀτμομηχανή. Ὁ ἦθε, ὦ ἔθιμα!
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Φαντάζεσαι λοιπόν τί θὰ γινότανε Γιάγκο; Κα μιὰ φορά θὰ σταματοῦσε ὁ συρμός καί θὰ ρωτοῦσαν τὰ παιδιὰ: Φτάσαμε στόν Πειραιῶ; Ὁχι, θ' ἀπαντοῦσε ὁ πρῶτος. Κάνομε σταθμό γιά νά στρίψῃ τσιγάρο ἡ ἀτμομηχανή...
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Μὲ τό δίκιο του τό παιδί.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἡ Ἀθήνα ξυπνοῦσε ὕστερα ἀπό ἓνα λήθαργο τόσων αἰώνων. Καί νομίζω ὅτι μεγάλη βόησι στό ξύπνημα τῆς Ἀθήνας, ἔχει ὄσει τό ξένο τραγοῦδι Γιάγκο. Ἰδίως τό ξένο εἶθιμο τραγοῦδι πού γινότανε ἀμέσως κτήμα τοῦ ἀθηναϊκοῦ λαοῦ. Πραγματικά ἓνα εἶθιμο τραγοῦδι, ὁ λαός τό ἐνστερνιζότανε καί τό ἔκανε δικό του. Παράδειγμα: Τό πασίγνωστο ναπολιτάνικο τραγοῦδι: Τίκι τάν...
Μά τό τίκι τίκι τάν, εἶχε κατακτῆσει ὅλον τόν πᾶσο. Γιατί νά μὴν κατακτῆσῃ καί τήν Ἀθήνα; Ἀκόμη καί σήμερα ὕστερα ἀπό τόσες δεκαετίες, ἀκούγεται πάντα εὐχάριστα γιατί μ' ὅλη τήν ἀφέλεια τῶν στίχων του, εἶναι διασημδαστικό. Ἡ φίλη μας ἡ κλειώ θὰ μᾶς τό θυμίσῃ.

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (Μόνο μέ πιάνο)

τίκ, τίκ, τίκι τίκι τάν
κάνει ή καρδιά μου σάν σέ βλέπω
νά διαβαινης.

τί, τί, τίκι τίκι, τάν
κάνει ή καρδιά μου
σάν μέ έλλονε πηγαίνης.

Μικρό μου θέλω νά σοθ μιλήσω
φοβᾶμαι εἴπως σέ δυσκαρεστήσω
γιατί, όταν περνᾶς

ἀρχίζει τῆς καρδιᾶς τό τίκ, τίκ, τάν ;

τίκ, τίκ, τίκι τίκι τάν
κάνει ή καρδιά μου όταν βάζεις τά καλά σου
τίκ, τίκ, τίκι τίκι τάν
καί όταν δένεις μέ κορδέλλες τά μαλλιά σου !

Μικρό μου θέλω νά σοθ μιλήσω κ.τ.λ. κ.τ.λ.

τί, τίκ, τίκι τίκι τάν
κάνει ή καρδιά μου σάν μου ρίχνης μιά ματιά σου
τίκ τίκ, τίκι τίκι τάν
κάνει ή καρδιά μου μά δέν φτάνει ὡς τ'αύτιά σου...

Μικρό μου θέλω, νά σοθ μιλήσω

κ. τ. λ. κ. τ. λ.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Θα ξαναγυρίσωμε στόν σιδηρόδρομο Δημήτρη ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Προτιμῶ νά ποῦμε κάτι πιό κομικό.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Δηλαδή ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Εἴτι γιά τήν ξενομανία τῶν Ἀθηναίων

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Πῆν τήν παίρνεις γιά ξενομανία. Εἶναι ἀπλῶς ἡ ^{φυσική} προσπά-
θεια ^{μαδρ} ~~ένός ἀποστρατευμένου~~ λαοῦ, νά θέλη ν'ἀντιγράφη ^{κάν σου} ~~ἐκεῖνον~~ ποῦ
^{καί πῶς ἀγνοῶ, μακάρι} ~~τόν βλέπει γι'ἀνώτερο~~. Δέν ξέρω βέβαια τί θέλεις νά πῆς
μά φαντάζομαι ὅτι θά εἰρωνευθῆς καμμιά μέμησι ποῦ ἔκαναν οἱ
Ἀθηναῖοι σέ κάτι ξένο.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Εἶγε Γιάγκο ποῦ τό κατάλαβες. Γύρω στά 1910, ἔφτασε στήν
Ἀθήνα μιά ἐγγλέζικη μόδα. οἱ φίφτυ - τοῦ...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τούς ξέρω τούς φίφτυ τοσ. Ήτανε μερικοί λονδρέζοι κομφευόμενοι καί σοσπερ-κομφευόμενοι πού είχαν συμπήξει ένα σύλλογο στό Λανδένον.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα. Κι' έπειδή αύτοί οί έδρυται του λονδρέζικου συλλόγου ήτανε πενήντα δύο, βγάλανε τόν σύλλογό τους : Φίφτυ τοσ, πού σημαίνει έγγλέζικα : Πενήντα δύο

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Αύτόν λοιπόν τόν σύλλογο τόν έμιμήθησαν καί οί άθηναίοι του Κ910.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Από ξενομανία.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ "Οχι, από μιά τάσι μιμήσεως νά κάνουν κατι πού έκανε ένας λαός πλό προηγμένος

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αύτό έγω τό άποκαλώ ξενομανία.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Κι' έχεις μεγάλο λάθος Δημήτρη. Έχεις τήν μανία νά κατηγορείς τούς παλαιότερους άθηναίους.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μά δέν ξέρω έγω τούς συμπολίτες μου Γιάγνο : (Μέ διάθεσι ναυ

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Μπορεί νά τούς ξέρης μά τούς παρεξηγείς καμμιά φορά.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ακουσε Γιάγνο νά σου πώ : 'Εγώ δέν μίλησα ποτέ για τόν Βασουλά της Σμύρνης, ούτε για τίς Κορδελιώτισσες... 'Εσύ γιατί ύπερασκίζεσαι τούς παληούς άθηναίους ;

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Διότι έσύ διαριθς τούς κατηγορείς... 'Η ξενομανία βέβαια είναι έλάττωμα, μά ή μίμησις ενός ^{άγνου} ~~άνωτέρου μας~~ είναι προτέρημα Γιατί ξυρίζεις τό μουστάκι σου έσύ ; 'Από ξενομανία ; Γιατί δέν τό αφήνεις έλληνοπρεπές σαν του Καραϊσκάκη ; "Οχι από ξενομανία, μά από μίμησι τών ξέων γιατί είδες πώς είναι πλό εύχάριστο τό πρόσωπο καί πλό καθαρό χωρίς τρίχες...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γιάγνο, θά μαλλώσωμε.. Γιάγνο θά μαλλώσωμε. Πολύ μου μπαίνεις τώρα τελευταία. Καί δέν τό 'χω τίποτε νά σε παρατήσω καί νά φύγω...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Θεύγα... θ' άρχισω νά μιλάω για τήν Σμύρνη καί τίς Πουρνοβαλιές

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Α Όχι. Προκειμένου ν' αρχίσω να λές για τήν Σμύρνη, προτι-
μώ νά υποχωρήσω... Καί ν' άκούσω μάλιστα τό τραγουδι τών φίφ-
τυ τοῦ ποῦ κάποτε έχέλασε τόν κόσμο στήν 'Αθήνα.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Ήτανε ἡ ἐποχή πού εἶχε φτάσει κι' ἕνας νέος χορός. Τό οὐάν
στέπ, ἀπό τήν Ἀγγλία. Καί οἱ συγγραφεῖς στό θέατρο, συνε-
δύασαν τόν ρυθμό τοῦ οὐάν στέπ μέ τήν ἐγγλέζικη μέσησι τῶν
φίφτυ τοῦ μέ τό ἀπόλουθο τραγουδι πού θά μᾶς θυμίση ἡ φίλη
μας ἡ Κλειώ.

ΚΑΒΙΟ ΔΕΝΑΡΑΟΥ (Μέ συνοδεία πιάνου) Δέστε μας - εἶμαστε οἱ φίφτυ τοῦ
Πζέντλεμαν - φιγουρίνια τοῦ συρμοῦ
μᾶς θαυμάζουν - μᾶς ζηλεύουν
εἶμαστε οἱ φίφτυ τοῦ !

Θάληρο - Κηφισιά μας ζηλευτή
χόρταση - ὀμορφιά, ζωή χρυσή
γιές ἄλλ ράϊτ - τοῦ μᾶϊ ντήαρ
εἶμαστε γιά τό Παρί.

Κάθε κομμάς μέ πνεῦμα
πού 'χει γαλάζιο εἶμα
κι' ἔχει ἄφράτο δέρμα
γίνεται δεκτός παντοῦ
σάν φίφτυ τοῦ

"Θου γιές, νά 'χης καμάρι
ἄλλ ράϊτ καί σίη ποδάρι
ἄου γουέλ - τοῦ σίη τήν χέρι
γίνεσαι δεκτός παντοῦ
σάν φίφτυ τοῦ.

Δέστε μας - πῶς περνᾶμε τήν ζωή
τί κοιτά' καί τί φίλοι διαλεχτοί
μᾶς θαυμάζουν - μᾶς ζηλεύουν
εἶμαστε οἱ ἐπλεκτοί.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αὐτοί ἦτανε οἱ φίφτυ τοῦ Γιάγκο, μά σβήσανε κι' αὐτοί ὅπως
κάθε σαχλή μέσησι καί καινοτομία... "Ὅμως ἡ ὥρα πέρασε
χωρίς νά τό καταλάβωμε . .

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Δε διακρίνωμε λοιπόν καί ἄρεβουάρ τήν ἄλλη Κυριακή
ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ τήν ἴδια πάλι ὥρα.